

Aan de leden**Datum**

15 november 2024

Ons kenmerk

U202400566

Lbr. 24/045

Telefoon

07037378393

Bijlage(n)

2

Onderwerp

Eerste nazending Najaars ALV 29 november 2024 en
bekendmaking ontbreken andere kandidaten

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de eerste nazending voor de Najaars ALV van 29 november. Ook informeren we u over de nazendingen die nog volgen en maken we bekend dat er geen andere kandidaten zijn gesteld voor de kandidaten voor 20 vacatures in bestuur en commissies van de VNG, die door de Voordrachtscommissie waren voorgedragen.

Eerste nazending Najaars ALV

In de ledenbrief van 1 november kondigden wij aan dat we u een resolutie over asiel zouden voorleggen. Gelet op de actuele ontwikkelingen op de thema's asiel en opvang Oekraïners leggen wij u bijgaand twee separate resoluties voor: de resolutie "Asiel" en de resolutie "Naar een houdbaar perspectief voor de gemeentelijke opvang voor Oekraïners". Deze resoluties zullen wij behandelen bij agendapunt 8b. "Resolutie VNG-inzet asiel richting kabinet".

Nazendingen voor de Najaars ALV die nog zullen volgen

Volgende week sturen we u de ontvangen moties en amendementen met de preadviezen van het bestuur. Moties en amendementen zullen worden behandeld bij het inhoudelijke agendapunt waarop zij betrekking hebben. Moties die geen betrekking hebben op een inhoudelijk agendapunt worden behandeld bij agendapunt 9. "Verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en".

Tenslotte verwachten wij u op 22 november de aangescherpte resolutie met de inzet van gemeenten richting het kabinet (agendapunt 7) te kunnen toezenden. Zoals eerder aangekondigd wordt de op 1 november toegezonden resolutie nog aangescherpt op basis van een informele ledenpeiling en van de uitkomsten van het Overhedenoverleg van 21 november a.s.

Geen andere kandidaten voor vacatures VNG bestuur en commissies

De Voordrachtscommissie heeft op 21 oktober in totaal 20 kandidaten voorgedragen voor vacatures in VNG-bestuur en -commissies. Conform de VNG-statuten zijn de twee voorgedragen kandidaten voor het lidmaatschap van de commissie Europa & Internationaal inmiddels door het VNG-bestuur benoemd. Voor de 18 andere voorgedragen kandidaten konden tot 8 november andere kandidaten worden gesteld. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. Dat betekent dat het voorstel tot benoeming deze 18 voorgedragen kandidaten in de Najaars ALV van 29 november in een enkele stemming aan de leden wordt voorgelegd.

Hierbij geven wij u voor de volledigheid een overzicht van de opengestelde vacatures en de voorgedragen kandidaten.

Bestuur/commissie:	Vacature door (komend) vertrek uit bestuur/commissie van:	Voorgedragen kandidaten:
Bestuur: 1. Voorzitter commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie, 2. Lid: vacature griffier 3. Lid: vacature raadslid 4. Lid: vrije vacature	Peter Heijkoop, wethouder Dordrecht Geert van Soest, griffier Venlo Ojanne Chang, raadslid Heerenveen Rutger Groot Wassink, wethouder Amsterdam	Marianne van der Sloot, wethouder 's-Hertogenbosch Gert-Jan Broer, griffier Almere Jan de Koning, raadslid Gouda Hester van Buren, wethouder Amsterdam
Commissie Bestuur en Veiligheid (1 lid)	Sjoerd Potters, burgemeester De Bilt	Sjoerd Potters, burgemeester Helmond
Commissie Europa en Internationaal (2 leden)	Brigitte van den Berg, wethouder Beverwijk Hans Boerkamp, wethouder Rhenen	Hilde Moerland, wethouder Tholen Tjapko Poppens, burgemeester Amstelveen
Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu (1 lid)	Thijs Kuipers, wethouder Horst aan de Maas	Jaap-Willem Eijkenduijn, wethouder Goeree-Overflakkee
Commissie Informatie-samenleving (1 lid)	Cathy Noordergraaf-Jansen, raadslid Hilvarenbeek	Maarten Burggraaf, wethouder Dordrecht
Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (2 leden)	Jacqueline de Maa, wethouder Ouder-Amstel Froukje de Jonge, wethouder Almere	Cees Paas, wethouder Sliedrecht Micha Mos, wethouder Almere
Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit (2 leden)	Mariette de Visser, wethouder Het Hogeland Zita Pels, wethouder Amsterdam	Noël Vergunst, wethouder Nijmegen Dirk de Jager, wethouder Amsterdam

Bestuur/commissie:	Vacature door (komend) vertrek uit bestuur/commissie van:	Voorgedragen kandidaten:
Commissie Raadsleden en Griffiers (2 leden)	Hendrie van Assem, raadslid Woerden Femke Koekoek, raadslid Hoogeveen	Annelie Bonnet, raadslid Westerkwartier Steven van der Heijden, raadslid Best
Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (1 lid)	Berend van der Ploeg, secretaris 's-Hertogenbosch	Hilde Reints, secretaris Oss
College voor Arbeidszaken (2 leden)	Dimitri Horsthuis Tangelder, wethouder Overbetuwe Marinka Mulder, Renkum	Magda Jansen-Van Harten, burgemeester Woudenberg (*)
Tijdelijke commissie Asiel en Migratie (3 leden)	Simon Ceulemans, raadslid Rotterdam Jan Kottelenberg, burgemeester Neder-Betuwe Don van Doorn, raadslid Lansingerland	Rutger Groot Wassink, wethouder Amsterdam Susanne Stolk, raadslid Krimpen aan den IJssel Eric Faassen, wethouder Capelle aan den IJssel

(*) Voor het College voor Arbeidszaken was er slechts een kandidaat voor twee vacatures. De vacature zal opnieuw worden opengesteld richting de ALV van 18 juni 2024.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

08b. Resolutie Asiel en resolutie opvang Oekraïners

Bijlage 1 bij ledenbrief 15 november 2024 “Eerste nazending Najaars ALV en bekendmaking ontbreken andere kandidaten”

Resolutie ‘Zorg voor congruent asielbeleid en behoud instrumentarium tot de keten op orde is’

Constateerende dat:

- Er wordt gestreefd naar inperking van de asielinstroom, maar niet duidelijk is of en wanneer dit effect sorteert;
- Het kabinet de Spreidingswet wil intrekken, de huisvestingstaakstelling wil afschaffen en een verbod wil op het met voorrang huisvesten van statushouders;
- Effectieve en uitvoerbare alternatieven om de opvang- en huisvestingsopgave in te vullen nog niet in zicht zijn;
- Het kabinet daarnaast voornemens is het verblijfsrecht in te perken en forse bezuinigingen op de asielbegroting door te voeren.

Overwegende dat:

- De Spreidingswet en de huisvestingstaakstelling zorgen voor een evenredige verdeling over het land, wat bijdraagt aan een doorlopende lijn van opvang t/m integratie;
- De stapeling van voorgestelde maatregelen naar verwachting leidt tot een (verdere) verstopping van de asielketen;
- Dit negatieve gevolgen heeft voor de bestuurlijke en maatschappelijke rust, stabiliteit en solidariteit tussen gemeenten;
- Hierdoor ook de Wet inburgering 2021 onuitvoerbaar wordt en de integratie en participatie belemmerd worden, wat uiteindelijk zijn weerslag heeft op de samenleving als geheel;
- Gemeenten zich in juni 2024 met overgrote meerderheid geschaard hebben achter een [resolutie](#) die onder meer stelt dat negatieve consequenties van beleidskeuzes op nationaal niveau niet mogen worden afgewenteld op gemeenten;

Vraagt de leden in te stemmen met de volgende VNG-inzet:

- Bij het kabinet en het parlement te bepleiten dat volgordeijkheid cruciaal is om chaos in de asielketen te voorkomen: áls wetgeving en instrumentarium voor opvang en huisvesting worden ingetrokken, dat pas te doen als de asielketen op orde is en er voldoende effectieve, werkbare alternatieven beschikbaar zijn;
- Uit te dragen dat elke maatregel die impact heeft op gemeenten in overleg met de VNG moet worden getoetst op uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en uitlegbaarheid;
- Bij die weging ook aandacht te hebben voor (maatschappelijke) consequenties op de langere termijn;
- Als uitgangspunt te hanteren dat maatregelen die genomen worden, moeten bijdragen aan een goede integratie en dat het beleid een juridische toets moet kunnen doorstaan.

Toelichting bij resolutie asielopvang en huisvesting

Tijdens de ALV van juni 2024 is de resolutie 'Samenhangend beleid in de asielketen dat uitvoerbaar is voor gemeenten' breed omarmd. Gemeenten namen het standpunt in dat negatieve consequenties van beleidskeuzes op nationaal niveau inzake asielbeleid niet mogen worden afgewenteld op gemeenten. Ook stelden gemeenten dat áls de Spreidingswet wordt ingetrokken, dat pas kan als de asielketen op orde is, met voldoende (langdurig perspectief op) doorstroom en uitstroom. Daarnaast gaven gemeenten het VNG-bestuur de opdracht er bij het nieuwe kabinet op aan te dringen dat gemeenten de huisvestingsopgave voor statushouders mogen blijven invullen op een manier die past binnen het lokale huisvestingsbeleid.

We constateren dat het kabinet een andere koers vaart. Het kabinet houdt vast aan het voornemen de Spreidingswet in te trekken, ondanks breed geuite signalen dat dit (op dit moment) onverstandig is. Daarnaast wil het kabinet de huisvestingstaakstelling afschaffen en het met voorrang huisvesten van statushouders – op grond van het feit dat zij statushouder zijn – in sociale huurwoningen verbieden. In plaats daarvan stelt het kabinet 'sobere voorzieningen' voor; hoe die worden vormgegeven, is nog onbekend. Er liggen daarnaast plannen om de asielprocedure aan te scherpen, onder andere door invoering van een tweestatusstelsel en een asielvergunning voor maximaal drie jaar. Dit zal de druk op de keten naar verwachting vergroten. Tegelijkertijd koerst het kabinet af op forse bezuinigingen op onder andere het COA en de IND.

Vooralsnog is hoogst onzeker of en wanneer de asielinstroom daadwerkelijk afneemt. Als het kabinet nu al besluit tot het wegnemen van instrumentarium om de opvang en huisvesting evenredig over het land te spreiden – zonder dat daar werkbare alternatieven tegenover staan – draait het stelsel verder vast. Dit maakt ook het realiseren van de ambities uit de inburgeringswet nagenoeg onmogelijk.

De potentiële gevolgen zijn verstrekkend. We vrezen negatieve impact op de bestuurlijke en maatschappelijke rust, stabiliteit en solidariteit tussen gemeenten. De onvoorspelbaarheid én de kosten nemen toe, als steeds moet worden teruggevallen op (crisis)noodopvang. De voorgestelde maatregelen zijn bovendien funest voor het toekomstperspectief van nieuwkomers: er worden forse drempels opgeworpen om te starten met integreren, een baan te zoeken en de taal te leren. Uiteindelijk is de samenleving als geheel daar niet bij gebaat.

We willen dat het kabinet aan de slag gaat met echte oplossingen die leiden tot een sluitende ketenaanpak. Dit vraagt om uitvoerbaar, betaalbaar, rationeel en samenhangend beleid dat een juridische toets kan doorstaan. Volgordelijkheid is daarvoor cruciaal: eerst de keten op orde, daarna pas overwegen of instrumenten rondom opvang en huisvesting herzien moeten worden. Voorts moet het opvang- en huisvestingslandschap zo worden ingericht dat mensen die in Nederland mogen blijven in staat worden gesteld onderdeel te worden van de lokale gemeenschap. Bij het uitwerken van de plannen is het daarom essentieel dat de langere termijn voor ogen wordt gehouden, met aandacht voor integratie, de draagkracht van de samenleving en respect voor (lokale) bestuurlijke verhoudingen.

08b. Resolutie Asiel en resolutie opvang Oekraïners

Bijlage 2 bij ledenbrief 15 november 2024 “Eerste nazending Najaars ALV en bekendmaking ontbreken andere kandidaten”

Resolutie “Naar een houdbaar perspectief voor de gemeentelijke opvang voor Oekraïners”

Constateerende dat:

- De oorlog duurt voort en Oekraïners blijven ook naar Nederland vluchten. Sommige Oekraïners verblijven bijna 3 jaar in de opvang, en diverse onderzoeken wijzen uit dat een deel van de ontheemden niet zal willen terugkeren naar Oekraïne.
- Gemeenten hebben momenteel meer dan 90.000 opvangplekken gerealiseerd. Gezien de omstandigheden is de verwachting dat de vraag naar opvang voor Oekraïners zal stijgen.
- Het verblijfsrecht van de Oekraïners (de richtlijn tijdelijke bescherming) vooralsnog telkens met één jaar verlengd wordt vanuit de Europese commissie, waarbij het langetermijnperspectief voor zowel gemeenten, inwoners en de Oekraïners ontbreekt.

Overwegende dat:

- We voorzien dat, in ieder geval bij ongewijzigd beleid, gemeenten niet in staat zullen zijn om onbeperkt opvangplekken te (blijven) realiseren. Bestaande locaties zijn om diverse redenen niet altijd geschikt voor langer verblijf. Het vinden van nieuwe locaties wordt steeds lastiger.
- Het ontbreken van een langetermijnperspectief leidt tot onzekerheid en onrust. Gemeenten worden onvoldoende in staat gesteld om stabiel en kostenefficiënt de opvang te blijven organiseren.
- Het (samen)leven op de opvanglocaties wordt steeds ingewikkelder, onderlinge spanningen en ruzies nemen toe, net als (de ernst van) mentale problematiek. De juiste instrumentaria voor gemeenten om zowel preventief als handhavend in te zetten schieten tekort. De financiering van deze inzet op de leefbaarheid op de opvanglocaties is tijdelijk. Evenals de inzet op integratie, zoals de beschikbare financiering voor taallessen.
- Het de voorkeur heeft om bij een langetermijnperspectief, zowel gericht op terugkeer als op verblijf, in te zetten op een gecoördineerde oplossing op EU-niveau. Dit om secundaire migratiestromen te voorkomen.
- De opgave rondom de opvang van Oekraïners is geen geïsoleerde opgave maar moet worden gezien in de totale migratieopgave, dus ook in relatie tot asiel- en arbeidsmigratie.
- Het beschikbaar stellen van voldoende middelen voor het rijk randvoorwaardelijk is voor het organiseren van de opvang en bijbehorende voorzieningen voor Oekraïners.

Vraagt de leden om in te stemmen met de volgende VNG-inzet:

- Dat bij komende beleidswijzigingen samen met de VNG de impact op de uitvoering van gemeenten zorgvuldig in kaart moeten worden gebracht, wat kan leiden tot aanpassing van beleid en wet- en regelgeving;
- In te blijven zetten op de eerder gemaakte afspraak dat gemeenten voldoende financiële middelen hebben voor de opvang van Oekraïners en daar geen financieel nadeel van mogen ondervinden
- Bij het kabinet aan te dringen op een langetermijnplan dat voor gemeenten betaalbaar, uitlegbaar en uitvoerbaar is, gemeenten moeten bij de totstandkoming betrokken worden;
- Bij het kabinet aan te dringen op langjarige financiering voor zowel de opvanglocaties als voor de leefbaarheid en de integratie van Oekraïners.

Toelichting

Bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in 2022 heeft het rijk gemeenten gevraagd om de opvangtaken over te nemen die het COA normaal gesproken verzorgt. Nu, ruim 2 jaar later, zijn er ruim 90.000 opvangplekken verspreid over gemeenten. Daarnaast regelen gemeenten ook de aanmelding en registratie, toegang naar zorg en onderwijs, recreatieve en educatieve activiteiten en verdere begeleiding. Uitvoerbaar, rationeel en samenhangend beleid, ook in relatie tot de bredere immigratie, is essentieel om deze maatschappelijke opgave in goede banen te leiden.

Vooralsnog is er geen uitzicht op een snel eind aan deze oorlog en dus geen zicht op een snelle afbouw van deze gemeentelijke taken. Gemeenten maken zich zorgen over de houdbaarheid van de huidige opvang, en tegelijkertijd ontbreekt er een toekomstplan.